

Tentoonstelling 'kinderen rondom dood'

Opening: zaterdag 23 maart 2019

Lieve mensen,

toen VONKEL 10 jaar geleden de eerste maal open ging, waren we er allen van overtuigd dat schoonheid altijd aanwezig moest zijn in een omgeving waar doodgaan, sterven en rouwen bespreekbaar werd gemaakt.

Elke zes maanden kwam er een nieuwe tentoonstelling en straks als je binnenstapt in het onthaal van Vonkel kan je het grote fotoboek raadplegen waarin al die twintig tentoonstellingen gedocumenteerd zijn.

Trouwens op de zolder van ons huis kan je een fotoreportage zien dewelke de tien jaar geschiedenis in beeld brengt.

We zijn daar - terecht - trots op. Een heel mooie reeks van werken, waarvan slechts enkele zijn blijven hangen. Een aantal werden gekocht door bezoekers die met een scherp oog hun geliefde kunstwerken uitkozen.

Ik had de eer een behoorlijk aantal kunstenaars te mogen inleiden. Daarom moet ik me direct verontschuldigen wanneer er mensen zijn die denken 'heb ik dat al eens gehoord?' Maar, alle vernissages waren momenten van intense schoonheid en sinds enkele jaren al nodigen we niet alleen onze mensen uit maar we bieden aan de kunstenaar of kunstenaars ook een receptie aan. Vandaag is het niet anders.

Deze formule sprak aan en had succes.

En, met deze vernissage stellen we plotsklaps een heel grote groep kunstenaars voor, een veertigtal in één groepservaring. ik zeg beter 'aankomende kunstenaars'. Twee groepen, één uit de lagere school van Destelbergen en één uit het Trappenhuis, Freinetschool in Gent werden aangesproken. In elk van die klassen zitten Toon en Gust, zonen van onze bestuurders: Jona, palliatief verpleegkundige & Koen, huisarts.

Jona kon hun titularissen warm krijgen om samen met de hele klas een groepswerk te creëren. Juf Nohemie en Juf Célyne waren heel erg geïnspireerd en hebben hun leerlingen begeleid naar deze tentoonstelling die gedurende de volgende zes maanden kan bezocht worden tijdens de openingsuren van Vonkel. Ik stel me voor dat zowel de klas van juf Nohemie als deze van Juf Céline eens met zijn allen komen kijken hoe hun werken door Veerle werd opgehangen.

Veerle is namelijk de verantwoordelijke voor de tentoonstellingen. Zij heeft 20 keer al de kunstenaars benaderd, hen warm gemaakt hun werk tentoon te stellen in een eenvoudige maar indringende installatie doorheen ons huis.

Deze keer heeft Veerle met behulp van Rita en anderen een ware krachttoer uitgehaald en een zestigtal werken opgehangen op zo'n manier dat je onmiddellijk de lente in huis voelt ontspringen. De tekeningen, de portretten, de drie dimensionale werkjes dansen en zingen door kleur, door werkplezier, en tot onze grote verbazing door plezier en troost dat het thema doodgaan, sterven en rouwen. losweekt.

De invalshoek van jonge mensen 11 en 12-jarigen sprankelt, zelfs wanneer zij van heel dichtbij heel intens verdriet vertolken. Sommigen spelen in hun fantasie met het thema VREDE en laten de vogels los in de lucht, anderen dromen en wenen, weer anderen verzinnen Steve Vergeit, een naam voor een dode man die rijmt op afscheid.

Ik kan het niet laten een gedicht voor te dragen dat je straks kan vinden in de grote living van ons huis. Ik noem geen namen omdat ik anders iedereen moet noemen en ik het niet zal kunnen laten er één te vergeten. En dat wil ik niet zien gebeuren. Dit wil ik wel laten horen:

(Senne Dieleman)

*De dood
misschien een moord of zelfmoord*

*de begrafenis wat een saaie boel
ge zit hier maar op een stoel zonder doel*

*dan kom je thuis al huilend
met een rare vent op een prent in Gent
ik ga nog eens naar het graf omdat ik om hem gaf.*

In de ONTHAALRUIMTE. Pareltjes van doorvoeld erbij zijn:

'Je moet positief blijven en de onrust verdwijnt'.

Werken met en over Troost. Met emoties.

Naast de deur: *'iedereen weent wel eens'* en dat doet deugd, denk ik erbij, zeker wanneer je dit kan doen samen met je geliefden.

Vergeet de vensterbanken niet:

STILTE in grote geboetseerde en gekleurde letten en de bril van *OPA*.

Wellicht niet zo bedoeld want één oortje is afgebroken en onbewust wordt deze bril een teken, een verwijzing naar een afscheid. Sta ook stil bij de wenende man - in klei - en RIP - en de zerk getooid met pluimen.

Laat je mee nemen naar de leefruimte. Aan de muur vind je de uil met koorden samen gebonden.

Toch het symbool van wijsheid.

Kijk ook naar de vogel met verschrikte ogen en koordjes en lees het gedicht PINGUIN:

'Ik heb een pinguïn gemaakt. De ijsbergen zijn klein en breekbaar omdat ik me op het moment dat ik die persoon verloor ook zo voelde.'

Om even bij stil te staan toch?

Aan de andere kant aan de muur:

Afscheid nemen van je poes Rufte, die niet meer terug komt.
Of van lieve moemoe.

Sommige werken worden begeleid door een tekstje: *'eerst moesten we een foto van een emotie trekken. Ik had verdriet gekozen....* en dan hiermee aan de slag gaan'

Met deze aanpak zijn er vele portretten ontstaan, waarvan vooral de expressie en de kleurenpracht opvallen. En een stille boodschap op de vensterbank:

'Jullie blijven voor altijd in ons hart'
en het hart bovenop geplaatst.

De GANG via de tweede deur is het eerste treffen van onze medewerkers en ook van de patiënten die op consultatie komen. Wat onmiddellijk opvalt zijn de vier uitgeknipte koppen die een andere kop verbergen. Vragen en wensen: wat na de dood? Rust in vrede - R.I.P. is goed bekend bij onze kinderen. Ook de zorg voor hun stamboom, wie hen voor ging en welke plaats het afscheid nemende familielid heeft in de ganse familie. Tekeningen van fotolijstjes en van aanmoedigingen: *don't be afraid!*

Een verscheurd hart wordt getroost door de vredesduif
en voor pepe: *nooit meer hier maar altijd bij ons -*

En dan naar boven. In de TRAPZAAL vind je VOGELS, die VREDE betekenen – twee hele mooie werkjes met een kleurenpracht en een heerlijke levendigheid die wordt door gezet met een CALDER met vliegende vogeltjes voor het venster.

En voor de trap vier koppen. Vergeet tante Julia, op wie paard werd gereden en waar een klein envelopje je de kans geeft heerlijke herinneringen in op te bergen. Kijk ook naar de stamboom en het verdriet zoals het eruit springt. Je wordt warm van verdriet? Bestaat die uitdrukking?

Twee buro's kan je bezoeken en in het kleine buro REQUISCE IN PACEM en de portretten erbij van de jongens en meisjes die via lottrekking een emotie kregen toevertrouwd. Ze verwerkten die emotie in hun kunstwerkje: kleine hoofdjes die verdrinken in verdriet. Een roos die achterblijft.

In het grote buro opnieuw drie portretten en tussen de ramen *'GEDICHT VREDE GUN MIJ VREDE NU BEN IK ER NIET MEER MAAR IK GEEF VEEL SFEER'*

Vergeet de muur niet die je aankijkt het gedicht in een boom en het gedicht met de wolkjes.

Al deze pareltjes kan je ontdekken en dan weet je dat de kinderen in goede handen zijn. Zij kunnen opgroeien in een omgeving dat geen taboes verstoort maar juist dat ter sprake brengt wat ons allemaal overkomt, zeker in een moeilijke maar boeiende tijd waar geweld, doodslag en agressie nooit ver weg is. Hoe zacht klinken dan de woorden ***'Je moet positief blijven en de onrust verdwijnt'***.

Een trap brengt je op de zolder. Geniet van de herinneringen, beelden van 10 jaar terug. Ook dat is confronterend maar tegelijkertijd zoet want het is mooi een goed plan te zien groeien en bloeien in schoonheid, in kracht en in wijsheid.

Tony Van Loon

stichtend lid van VONKEL